

Læſio verò concludenter probatur. Nam cum Bernardus in ſatisfactionem dicti Legati ſcut. 4000. circiter receperit in pecuniis, & mobilibus 3 reſpective ſcut. 1200. tantum intrat læſio ꝛ non ſolum ultra tertiam partem, quæ ſufficit pro reſcindenda tranſactione, vigore ſtatuti urbis, cap. 154. lib. 1. ut dixit Rota coram Buratto decif. 538. n. 20. & poſt Cenc. de cenſib. dec. 275. n. 1. & ſequent. & in dict. Romana reſciſſionis tranſactionis coram Eminentiff. Card. Corrado.

Sed etiam ultra dimidiam, juxta diſpoſitionem 4 juris communis, ut eſt text. expreſſus in l. 2. C. de reſcinden. vendit. Qui licet loquatur in venditione, tamen habere locum etiam in tranſactione habito reſpectu ad dubium litis eventum quando exceſſus ultra dimidiam eſt magnus, ut in caſu præſenti not. Bat. in l. ſi quis cum aliter num. 5. verſ. quæro quod ſi in contractu tranſactionis ff. de verbor. obligat. Mant. qui plures cumulat. de tacit. lib. 26. tit. 9. n. 23. & ſequent. Caval. decif. 644. n. 8. Duran. decif. 121. numero 17. & ſeq. & de veriori, & magis communi Cagnol. in l. 2. ſub n. 78. verſ. ſed pro contraria opinione & numeris ſeqq. C. de reſcinden. vendit. Socin. jun. conf. 129. numero 48. lib. 1. & conf. 98. num. 17. & ſequent. lib. 2. & firmavit Rota decif. 102. nu. 2. & decif. 732. nu. 1. & ſequent. part. 1. diverſ. & in recent. decif. 753. numero 4. part. 2.

Et eo libentius tranſierunt Domini in hanc ſententiam; quia tranſactio prædicta ex parte Bernardi, non poteſt dici, quod fuerit libera, & voluntaria, prout requiritur, ſed potius videtur facta ad effectum ſe eximendi à moleſtiis, & vexationibus litis criminalis introdu- 5 ctæ ſuper prætenſa falſitate teſtamenti ejuſdem Camilli, & ob metum, & timore carcerationis, qui metus ꝛ excludit conſenſum, ut in terminis tranſactionis eſt textus in l. interpoſitas 13. C. de tranſact. & firmavit Rota decif. 147. numero 29. part. 1. recent. & decif. 315. num. 8. & ſeq. part. 5.

Nec refert, quod ille non ſit talis. qui poſſit cadere in conſtantem virum; quia ſaltem negari non poteſt, quod ex parte Bernardi uti talis apprehenſus fuerit, ut denotat proteſtatio 6 præcedens, ꝛ quæ licet non probet metum, tamen multum confert ad illum præſumendum, juxta text. in l. & ſi quis 14. §. plerique ff. de relig. & ſumpt. funer. Dec. in l. in omnibus nu. 12. ff. de regul. jur. Honded. conf. 29. nu. 54. & ſeq. lib. 1. Surd. conf. 395. ſub numero 26. & 27. ubi ampliatur ſive proteſtatio ſit publica, ſive ſecreta, idemque firmat Pereira decif. 32. numero 8. verſ. vel ſi uxor Rota coram ſan. me. Gregor. decif. 329. numero 9. decif. 374. num. 4. & 5. & in Baren. ſeu nullius pecuniaria 26. Maii 1645. coram R. P. D. meo Cerro.

Justus enim metus dignoſcitur ex affectu mentientis * ut notat Alberic. in rubr. ff. ex quib. 7 cauſ. major. in integr. reſtit. numero 1. Honded. conſil. 29. num. 31. lib. 1. Rota coram ſan. mem. Gregor. decif. 374. numero 18. & ſola metus ſuſpicio pro metu habetur, ex adductis per Bald. in l. Franciſcus C. de jure deliber. Pariſ. conſil. 60. numero 13. lib. 4. Gramm. decif. 5. numero 7. & ſequent.

Unde cum ex oculari inſpectione appareat teſtamentum eſſe legale, & litem criminaliter introductam eſſe imaginariam, & calumnioſam, ceſſat ſubſtantia ꝛ tranſactionis, & conſequenti ipſa tranſactio, Ang. in l. cum hi §. cum lis ff. de tranſaction. Decian. conſ. 351. nu-

mero 3. Magon. decif. Florent. 85. à numero 4. & per tot. cum aliis per Rot. coram Merlin. decif. 621. n. 20. & ſeq.

Etenim tranſactio fieri debet ſuper re dubia, * non autem ſuper jure claro, & indubitato, ut docet text. in l. 1. ff. de tranſact. Curt. jun. in l. cum te nob. C. de tranſact. ubi quod tali caſu nec etiam in vim pacti ſuſtineri poteſt, Aym. conf. 152. numero 10. & 11. ubi firmat hujusmodi tranſactionem, continere turpitudinem, nec firmari juramento, & conf. 430. num. 7. & ſeq. ubi quod hinc arguitur calumnia, & tradit Surd. conſ. 451. numero 11. Manent. conſ. 149. num. 85. Rota coram Merlino decif. 490. num. 2. & ſequent. in Bonon. nullitatis concordie 12. Junii 1645. coram R. P. D. meo Cerro & in Romana hæreditatis 30. Januarii 1654. coram R. P. D. meo Bevilacqua.

Non obſtat, quod Bernardus petens reſciſſionem tranſactionis, teneatur ante ꝛ omnia reſtituere quicquid recepit vigore illius. Nam, ſtante læſione prædicta, & quod bona per ipſum acceptata proveniunt ex hæreditate Camilli, & continentur ſub Legato, poteſt illa retineri, ut probat Cephal. conſ. 415. n. 4. & 5. Mant. de tacit. lib. 26. tit. 9. n. 40. & dixit Rota decif. 102. n. 3. verſ. non obſtat part. 1. diverſ. in recent. decif. 315. n. 17. part. 5. & ultra relat. per Add. ad Gregor. dec. 354. n. 17. verſ. limitat. 4. firmatum fuit in allegata Romana reſciſſionis tranſactionis 29. Maii 1648. & 16. Junii 1651. coram Eminentiff. Cardin. Corrado.

Et ita decifum utraque parte informante.

DECISIO CVI.

R. P. D. BICHIO.

Vercellen. Manuten.

Lunæ 28. Junii 1655.

SUMMARIUM.

- 1 Poſſeſſio probatur per instrumentum deliberationis cum ſubſeſcuta bonorum apprehenſione. Probatur ex confeſſione adverſarii, reſecta qualitate occupationis, nu. 3. Ex lapſu temporis cum ſcientia amittitur, numero 22.
- 2 Confeſſio probat contra habentem cauſam à conſtente.
- 4 Clauſula conſtituti nil operatur, poſſeſſione apud alium exiſtente.
- 5 Deliberationis validitas eſt neceſſaria ad privandum aliquem poſſeſſione.
- 6 Sententiæ validitas à quo, & quando ſit probanda.
- 7 Citatio facta ad locum non tutum eſt nulla, Ad valvas non afficit, numero 8.
- 9 Citationis defectus quoad unum in eadem cauſa deſenſionis reddit actum nullum etiam quoad alios.
- 10 Statutum laicale non habet locum in foro Eccleſiæ.
- 11 Canones per emphyteutam tempore belli non ſunt ſolvendi.
- 12 Teſtes examinati extra terminum non probant. Amplia ut numero 13.
- 14 Nullitas allegari non poteſt à tertio.
- 15 Jurisdictionis defectus favore Eccleſiæ ea tacente non poteſt allegari.

16 Statu

16 Statuto laicali tanquam privilegio Eccleſiaſtici utuntur.

17 Pactum de redimendo pretium diminuit.

18 Deliberationes creditori ſunt minori pretio.

19 Læſionis exceptio non admittitur in judicio manutentionum.

20 Manutentio no retardatur ob exceptiones turbidas.

21 Actus poſſeſſorii qui dederunt cauſam liti non proſunt ad manutentionem.

22 Spoliatum qui ſe dicit manutentionem non petit.

23 Quasi poſſeſſio incorporalium acquiritur.

25 Poſſeſſio amiſſa novam apprehenſionem requirit.

IN poſſeſſione bonorum exiſtentium in Villa nuncupata Saletta deliberatum de anno 1644. Reverendiſſimo Abbati, & Canonicis, Regularibus Sancti Andreæ Civitatis Vercelli manutentionem decrevit Domino Marchioni Moſio Judex de partibus, & deinde Domino Abbati, & Canonicis Abbati; cauſaque appellationis cum facultate manutenendi, quem de Jure mihi commiſſa, dubitavi hodie cui ſit dandum mandatum de manutenendo? & Rota cenſuit dandum eſſe Abbati, & Canonicis.

Illorum ſiquidem poſſeſſionem probat tum instrumentum deliberationis de anno 1644. obtentæ ꝛ cum ſucceſſiva bonorum apprehenſione leg. Prædia, ubi notant omnes Digef. acquir. poſſeſ. Abb. in cap. Cum nobis, ſub numero 5. de præſcription. Rota in recent. 700. numero 3. part. 1. tum confeſſio Capitanei Rogerii emiſſa in instrumento venditionis horum bonorum de anno 1658. factæ Marchioni Moſio, aſſerendo hæc bona occupari ab Abbate, & Canonicis, 2 quæ confeſſio ꝛ afficit etiam Marchionem à conſtente cauſam habente, Surdus conſilio 571. numero 32. & conſilio 577. numero 34. Rota decif. 349. numero 2. part. 2. recent. ſufficitque pro obtinenda manutentione Caval. decif. 535. numero 2. decif. 561. numero 1. Gregor. XV. decif. 458. numero 2. & ſeqq. Rota decif. 326. numero 2. part. 6. recent. decif. 132. numero 3. part. 7. quamvis habeat, annexam qualitatem illicitæ deteriorationis, ꝛ quia illam uti contrariam præſumptioni juris licitum eſt rejicere, accepta in reliquis confeſſione juxta Doctrinam Bartoli in leg. Aurelius, §. idem, numero 2. Digef. liber. legat. quam in his terminis ſequuta eſt Rota dict. decif. 458. numero 4. & 5. coram S. M. Gregor. XV. decifione 529. numero 1. & 2. coram Buratt. decif. 384. numero 2. & ſeqq. part. 4. tom. 2. recent. & in Tolofana Territorii, 30. Martii 1648. coram Eminentiffimo D. Card. Orthono.

Non obſtat anterior poſſeſſio Rogerii translata nuperrimè in Marchionem per clauſulam conſtituti in dict. instrument. venditionis appoſitam, quando Rogerius omni poſſeſſione privatus fuit mediante deliberatione judiciali ad favorem Abbatis, l. Juſtè poſſidet, ff. acqu. poſſ. Ang. in l. Clam poſſidere, §. qui ad nundinas, ſub numero 2. & ibid. Jaf. numero 20. ff. acqu. poſſ. Ferret. conſ. 18. num. 10. Rota decif. 362. num. 1. part. 4. rec. decif. 102. num. 4. impreſſ. poſt tract. Modern. Peruf. de manu.

Cujus deliberationis validitas, & juſtitia ad hunc effectum neceſſaria eſt, ꝛ Abb. in cap. Conquerente, n. 8. de reſtit. ſp. Rota decif. 149. n. 5. coram S. M. Greg. XV. probanda per transportationem actorem Rota decif. 636. n. 2. & 3. part. 1. verſ. decif. 293. num. 7. part. 1. rec. probandam Decisiones ad Tract. de Alim.

à fundante ſe in ſententia Judicis, quando ut in caſu noſtro poſſeſſor anterior petit manutentionem, * & poſterior allegat fuiſſe illum ſua poſſeſſione privatum per Judicis decretum, ſicuti eſt converſo, quando reus poſſidet, & ad excludendum actorem allegat ſe ritè, & rectè à Judice immiſſum, actor qui impugnat ejus immiſſionem, ex quo Judex ritè, & rectè non proceſſerit, tenetur, ut id probat judicialia acta transportare juxta diſtinctionem, quam in his terminis conciliando contraria, amplexa eſt Rota dec. 451. nu. 7. & ſeqq. uſque ad n. 15. ubi dicitur ratio quia unusquisque probare debet fundamentum iuræ intentionis part. 41. tom. 2. recent.

Probatur ex actis ab Abbate transportatis, & coram A. C. in ſecunda iſtantia productis ſub die 9. Junii 1654. iterumque coram me 29. Aprilis proximè lapſi: Nihil urgentibus tribus extemplo objectis. Primò defectu legitime citationis reſultante tum ex quo Rogerius, qui erat Mediolanenſis, & ob id ſuſpectus Gallis citatus fuit, ad comparandum coram Epilcopo in civitate Aſtenti ſubjecta Duci Sabaudie tunc confederatæ Regi Gallie, inter quem & Regem Hiſpaniæ Bellum gerebatur, in quo propterea loco, ꝛ tanquam non tuto, ut diſertiffimè teſtes deponunt, comparere non tenetur, & citatio ipſo Jure nulla cenſetur, Clem. Paſtoralis §. Piſana de re judic. cap. ex parte, 47. de appell. cap. accedens ut lit. non conteſt. Ferret. conſ. 31. nu. 20. Jaf. conſ. 86. nu. 36. l. 2. Tum ex quo tantum per affixionem ad Valvas * citati fuerunt alii Fratres Rogerii, & ſic nulliter, ut per Bart. in extravag. ad reprimendum, §. editum, n. 10. & 11. Caſſad. decif. 6. de dol. & contum. alioſque allegat à Modern. Cefenaten. de citat. c. 7. n. 276. & pluribus ſeqq. cumque poſſiderent omni jure unà cum Rogerio, haberentque eandem cauſam deſenſionis, ꝛ defectus legitime citationis iſporum 9 nullum reddit judicium etiam reſpectu Rogerii, quamvis aliis legitime citatus fuiſſet, Bald. in l. 1. n. 6. verſ. Aut continet, Cod. err. & Calc. Gabr. conſ. 56. n. 17. l. 1. Adden. ad Greg. XV. dec. 319. n. 7. Caval. decif. 396. n. 2. Rota in rec. decif. 451. n. 7. part. 2. & in Romana ſeu Veliterna reſtit. in integrum 25. Junii 1646. §. eſt etiam coram me.

Secundò defectu jurisdictionis, quæ ſcilicet D. Epilcopus Aſtenſis executor adjudicavit bona Abbati pro tertia minus pretio æſtimato juxta Conſtitutiones Sabaudie, * quæ tanquam laicales 10 non ligabant judicem Eccleſiaſticum c. Si adver. de immun. Eccleſiaſt. Cumque ſint ordinariæ ſervari non debuerunt extra tribunalia laicalia, ut de ſimili ſtatuto Urbis Grat. diſcept. 545. n. 20. Buratt. dec. 96. n. 15. & 16. Rota coram S. M. Greg. XV. dec. 352. n. 7. & in aliis relatis à Moder. Peruf. de ſubhaſt. inſpect. 51. n. 6. & 7. ubi loquitur in ſpecie de his conſtitutionibus Sabaudie.

Tertiò carentia actionis, cum actum fuerit contra Ponzonos pro Canonibus decretis tempore belli, * quo ab hoſtibus, ut aiunt teſtes, occupata per vim bonorum emphyteuticorum poſſeſſione Ponzoni, Canones ſolvere non tenebantur, Bald. in l. ſolemn. nu. 6. C. rei vendic. Hond. conſ. 2. n. 15. Menoch. conſ. 331. n. 15. Grat. diſcept. 223. n. 1. & ſeqq. Mant. de tacit. lib. 22. tit. 27. n. 44. & ſeqq. Cyriacus contro. 361. n. 1. & 2.

Nam ad primum fuit reſponſum non conſtare, quod tempore judicis deliberationis Mediolanenſis tuto accedere non poſſent ad Civitatem Aſtenſem, & teſtes in id producti cum fuerint examinati * poſt terminum lapſum, nempè die 10. 12 Decembris 1654, nullum gradum probationis

q 2 faciunt

faciant cap. Licet causam de probatione. latè Farinacium de testibus, quest. 80. numero 61. Burattum decis. 726. numero 3. & 4. Rotam inter impress. post Modernum Pisanum de jure patron. decis. 26. la. 2. num. 7. quamvis examinati fuerint
 13 cum interrogatoriis Abbatis, * quia interrogatoria data fuerunt extra terminum, & ex hoc capite non sustinetur examen, nisi fuerit illius sanatio commissa cum clausula: Arbitrio, uti fuit decisum in Barcinonen. Decimarum, 27. Junii 1640. coram D. Domino Episcopo Terracinen. in Romana successione, 9. Maii 1644. coram me; respectu verò Fratrum Rogerii non probatur, quod illi possiderent pro indiviso cum Rogerio,
 14 & Domino Marchio † quia ab illis causam non habet hanc nullitatem ex eorum persona allegari non potest, Bacc. de probationibus, lib. 1. cap. 7. numero 60. & sequentibus. Surdus in terminis defectu citationis consil. 1. num. 87. & sequentibus. Additionator ad Gregorium XV. decis. 415. num. 6. Rota decis. 277. nu. 7. part. 1. recentiori.
 Ad secundum respondetur quod defectus jurisdictionis laicalis cum respiciat favorem Ecclesie, ea, & personis Ecclesiasticis tacentibus non potest à laicis allegari, † nisi de hoc appoverint, dum iudicium agebatur ad tradita per Bartolum in l. 2. nu. 8. & 10. ff. exequi rei iudic. Socinus senior. consil. 78. nu. 8. lib. 4. Surdus dict. consil. 1. num. 84. & ferè in puncto ita respondit Rota in Romana reintegracionis, 23. Februarii 1654. §. 1. vers. Eum de hoc coram Reverendissimo meo Cerro. Eò minùs quia potuit Episcopus Astenfis, * & Abbatibus Sancti Andree uti constitutionibus laicalibus tanquam privilegiis, & si illis non sufficiant, Surdus consil. 8. sub nu. 19. Additionator ad Gregorium XV. decis. 279. num. 24. Sperell. decis. 11. nu. 7. Mell. decis. 146. num. 6. Rota in Senogallien. fructuum census, 10. Junii 1644. coram Reverendissimo Domino Episcopo Jenacinen. & Romana seu Januen. locorum Montium, 26. Junii 1648. coram Reverendissimo meo Cerro, & in omnem eventum exinde educi non posset nisi læsio tertia parte pretii, quæ ulterius excluditur, † ex pacto redimendi in deliberatione apposito, quod pretium minuit, Rota decis. 344. nu. 13. part. 4. tom. 2. recent. & in Romana præsentæ simulationis contractus, 16. Junii 1653. coram Reverendissimo meo Verospio, nec non quia ex dispositione juris communis
 18 deliberationes * semper fiunt creditori minori pretio, Gloss. in Authent. h. correct. verb. Decimarum Cod. de Sacrosanct. Eccles. Buratt. decis. 96. num. 16. Vincentius de Franchis decis. 102. nu. 7. decisione 224. num. 2. alique relati à Modern. Perus. de subhast. inspect. 31. num. 15. cumque
 19 exceptio læsionis † respiciat petitorium, non admittitur in hoc summarissimo possessivo Gregorii XV. decis. 120. numer. 17. Buratt. decis. 788. num. 16.
 Ad tertium satis est respondere, quod asserta occupatio bonorum non aliunde probatur, quam ex testibus nulliter, uti supra examinatis, & probanda esset præcisè in illis sex annis circiter, pro quibus Canones petiti fuerunt, oportetque probationes, sive iniustitiæ, sive nullitatis de liberationis esse adeò claras, * ut nullo velamine offuscari possint, alias non retardatur manutentio immissa à Iudice, ut sæpissimè dixit Rota in decis. 377. num. 4. & 5. coram Card. Cavaler. in decis. 927. coram Mart. Andr. dec. 414. n. 3. part. 4. recent. & in aliis relatis in Bononien.

prædii 10. Martii 1653. coram R. P. D. meo Celfo.

Eò magis in concursu D. Marchionis, qui ex persona propria est posterior possessio; nec juvari potest decreto manutentionis obtento à Iudice primæ instantiæ, quia est suspensum per appellationem, & actus possessoris * ab eo gesti dederunt causam liti ex allegatis per Moder. Perus. de manutend. observat. 17. num. 44. observat. 41. num. 5. ex persona autem Rogerii antiqui possessoris transferri in eum possessio non potuit, quia ille quando vendidit cum clausula, constituti, omnem possessionem amiserat nedum propter auctoritatem Iudicis qui uti supra ritè & rectè ad deliberationem processit, sed etiam ex facto proprio, cum enim bona ab Abbate possideri usque de anno 1645. ut apparet ex superius memorata protestatione, certò sciverit, & nusquam per novem annos, quibus Abbas pacificè possedit à deliberatione appellaverit, sed continuò acquieverit, censetur deposuisse animum possidendi, & sic nec civilem possessionem retinuisse, ad quem effectum non requiritur lapsus decennii, quando prior possessor sciivit ab alio occupari naturalem possessionem ac tacuit, quia taciurnitas juncta acquiescentiæ voluntariæ modici temporis facit præsumi depositurum fuisse animum possidendi, * licet fecus sit
 22 non data scientia possessionis naturalis ab alio apprehensæ, ut benè post alios distinguit Aymon. consil. 235. sub nu. 1. quam distinctionem sequuntur plures allegati ab Additionator. ad Gregorium XV. decis. 307. sub nu. 26. & perpetuò approbavit Rota decis. 123. num. 4. decis. 129. num. 1. decis. 164. num. 8. decis. 327. num. 21. inter impress. post tractat. Modern. Perus. de manutent. etiam Volaterrana Prioratus, 16. Martii 1646. §. gratis in fine coram me.

Facilius in casu nostro, quod ulterius in instrumento venditionis subsequitur de anno 1653. Rogerius mentionem fecit possessionis per novem annos continuos retentiæ ab Abbate, & cessit pro recuperando omnia jura Marchioni Adversario, exinde namque factus explicitè fuit se non possidere, dum etiam ex tam longa antecedenti scientia alienæ occupationis naturalis, id ipsum educitur, quicquid dicendum esset, nisi id concurreret & ex aliis circumstantiis colligeretur similem possessionem fuisse animo retentam, Buratt. decis. 269. numero 4. Duran. decis. 23. num. 16. decis. 74. numero 21. alioque refert: Modern. Perus. de manutent. observat. 57. num. 95. qui aiunt primò casu verba contentis referenda esse ad omnem possessionem, secundò verò ad recuperationem tantum naturalis possessionis, unde clausula, constitui, in dicto instrumento apposita verificatur tantum in iuribus certis, in quibus, * prout in
 24 omni alio jure incorporali, cadit possessio, vel quasi ex allegatis per Modern. Perusinum de manutend. observat. 31. num. 1. & seqq. præsertim quia respectu honorum possessionem etiam civilem * longè ante ut dicebam, Rogerius amiserat, nec iterum acquirere potuit sine nova apprehensione naturalis Rot. decis. 9. nu. 9. part. 5. recent. decis. 554. num. 24. apud dicta Modern. Perus. de manutent. qui concordantes refert in observat. 17. numero 14.

Et ita decisum dubio bis proposito utraque parte informante.

DECISIO CVII.

R. P. D. BEVILAQUA.

Melevitana Viridarii.

Lunæ 15. Julii 1654

SUMMARIUM.

- 1 Hypotheca datur pro Legatis, est fundamentum Salviani numero 4. Hæredi, aut Legatariis non competit in re alteri specialiter legata numero 6.
- 2 Salvianum competit habenti hypothecam. Declara ut numero 5. Cessat ubi non adest hypotheca numero 7.
- 3 Bona patris filio assignata efficiuntur filii patrimonium.
- 4 Hæreditaria reservata ad hæredem ex alio titulo non reincidit in hypotheca pro Legatis. Empta nomine proprio hæreditati non acquiritur numero 9.

Joan. Paulus Manduca pro omni, & quocumque jure legitimæ, & paternæ successione legavit uncias 400. singulis ejus filii Religionem ingressuris, arbitrio Catharinæ ipsorum matris, & tutricis in pecunia numerata, vel in tot bonis stabilibus solvendis pro hujus Legati consecutione ven. Cumulus charitatis Meliten. hæres Petri Pauli unius ex dicti testatoris filiis in Religione Discalceatorum professi, iudicium instituit, & à R. P. D. meo Peutingerio, prævis duabus decisionibus, sententiam immisionis in possessionem Viridarii, de quo agitur, reportavit, cujus confirmatione in gradu appositionis coram me petitâ denegandam esse fuit hodie resolutum.

Quia licet pro Legatis omnia bona jura, & actiones testatoris sint legatariis obligata, † & competat super illis hypotheca l. 1. c. com. de legat. §. autem nostra constitutio instit. de legat. Et ideo pro isto jure quod habuit Petrus Paulus & in Cumulum hæredem translatus est, intret utile Salvianum † interdictum ab eodem intentatum juxta consil. Gabriel. 46. numero 19. & seq. lib. 1. & opinionem, quam semper sequuta fuit Rota ut in decis. 878. num. 1. coram Cardinali Seraphin. & Mantiv. decis. 156. numero 3. 4. & 5. Duran. decis. 185. numero 2. & 5. apud Merlin. decis. 218. numero 1. & in recent. decis. 438. numero 5. part. 5. Addeat ad Buratt. decis. 287. numero 21. Attamen conclusio procedit quatenus omnia necessaria requisita † essent justificata, ut fuit dictum in decisionibus sub diebus 3. Maii 1653. & 8. Junii 1654. coram R. P. D. meo Peutingerio emanatis, & probant Roland. à Valle in consil. 14. n. 13. lib. 1. Rota decis. 407. n. 1. p. 5. decis. 59. eodem nu. p. 6. & coram me Gregor. XV. decis. 491. nu. 6. & decis. 176. nu. 1. apud Pacific. de Salvian. interdict.

Sed ex noviter in hac secunda instantia deducis visum fuit deficere extremum hypothecæ, † quæ dicitur mater, & præcipuum fundamentum Salviani l. 5. ff. de Salvian. interdict. Arettin. in §. item serviana numero 9. institut. de act. Natta consil. 474. num. 84. Rota coram bon. mem. Coccin. decisione 50. num. 2. & decisione 385. num. 3. part. 1. recent. Idque apparet ex eo quia Decisiones ad Tract. de Alim.

Viridarium, & cætera bona, contra quæ Cumulus agit sorores de Habelis reæ conventæ docent per instrumentum publicum, relatum in hodierno summario n. 2. fuisse à Catharina antecedenter assignata Hieronymo alteri Joann. Pauli filio in satisfactione similis Legati dum Religionem Societatis Jesu fuit ingressus. Unde post dictam assignationem à præfata Catharina factam, vigore facultatis in testamento Joannis Pauli sibi specialiter tributæ, Viridarum & alia bona ibi comprehensa exiverunt suam propriam naturam, & effecta patrimonium † dicti Hieronymi, adeo ut libera, eo exempta ab omni hypotheca remanisse censentur, l. pater filium 36. §. quindecim ff. de legat. 3. l. solvitur §. 1. ff. de quibus mod. pign. vel hypothec. solvit. l. cum solvendæ 4. ff. de distract. pignor. Ruin. consil. 118. n. 11. lib. 1. Scapuccin. de Salvian. interdict. lib. 2. quest. 5. per tot. Cyriac. in contrav. 119. n. 5. Pe-regrin. decis. 2. n. 11. Rota decis. 17. nu. 17. part. 5. rec. & coram bon. mem. Merlin. decis. 128. nu. 14. Et tali casu perinde existimari debent, ac si fuissent Hieronymo particulariter legata, * ut in illis, nec Petro Paulo, vel Cumulo hæredi, neque aliis legatariis competat hypotheca, l. si fideicom. 11. §. ult. ut in poss. legat. l. uxorem 59. §. felicissimo ff. de legat. 3. gloss. in l. 1. in verbo in multis, vers. hoc tamen C. com. de legat. Ne-gulan. de pignor. p. 2. membr. 4. sub n. 160. vers. 4. limitata statim. Pacif. de Salvian. inspect. 3. cap. 4. n. 306. & 307. Cessante igitur hypotheca † perimitur, & actio in Salviano interdicto propo-sita contra dd. sorores de Habelis posseditrices dicti Viridarii, & terrarum, quas Cumulus obnoxias præterit pro legato ejus Auctori relicto, sed si ex duobus 6. §. sed & Marcellus ff. de in diem addit. l. lex veltigalis 31. ff. de pignori-b. l. 1. ff. de Salvian. interdict. Penia decis. 601. n. 5. & in aliis supra allegat.

Nec facit quod hujusmodi Viridarum & bona postea pervenerint ad manus Catharinæ tutricis & hinc reinciderunt in hæreditatem Joannis Pauli ad commodum filiorum, taliter, † quod favore omnium sint hypothecata pro consequendis legatis, ac si nunquam existissent de hæreditate legatis ex congestis per Decian. in consil. 18. num. 17. & 18. lib. 2. quia id evenit ob molestias Hieronymo illatas super dicto Viridario, à quibus ut se eximeret illud Catharinæ retrocessit, ipsa autem loco illius tot bona propria dedit, & assignavit, sicque Catharina jure proprio uti Domina ex alio titulo quæsitit hoc Viridarum, quod prop. legat. amplius non subiacet l. si solidum 80. §. si venditor ff. de legat. 2. l. postulante 44. in fine, & l. debitor 59. §. sine ff. ad Trebell. l. qui hærede 44. cum hæreditas ff. de condit. & demonstrat. l. Item veniunt 22. in princip. de pet. hæredit. com. consil. 196. n. 14. & 15. lib. 2. Rota apud Pen. d. 621. n. 13.

Neque etiam obstat quòd retrocessionis instrumentum sit stipulatum à Catharina uti tutrice filiorum, & bonorum administratrice, quia qualitatem tutelæ, & administrationis hæreditatis Domini adjectam esse putarunt ad demonstrandum quod tanquam talis juxta facultatem sibi in testamento viri concessam hoc viridarum in solutionem legati Hieronymo debiti elegit, & tradidit. At contractus ipse retrocessionis deprehenditur stipulatus * nomine proprio suo se, & suis; quod denotat ad sui & suorum hæredum commodum, non autem hæredis Viridarum fuisse